GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese: Marti'a, Joui'a si Sambat'a.
Pretiulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Tieri esterne pe siese luni 14 fr. pe anu 28 franci.

Anulu XLIV.

Se prenumera:
a postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.
Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 144. **Vineri, 18|30 Decembre** **1881.**

Cu *1 Januariu st. v. 1882* se incepe unu nou abonamentu la

„GAZET'A TRANSILVANIEI."

Rogamu pe On. Domni prenumeranti ai fóiei nóstre, a grabí cu innoirea abonamentului pe **semestrulu I 1882.**

Spre mai mare inlesnire recomendamu a se lipí adres'a, sub care s'a tramisu fói'a pêna acuma, pe dosulu cuponului dela asignatiunea postala.

Domnii noui abonanti sunt cu deosebire rogati, a ne tramite adressele D-loru *esactu,* aratandu si *post'a cea mai aprópe* de loculu, unde locuiescu.

„Gazet'a Transilvaniei"

apare de trei ori pe septemana.

☞ Pretiulu abonamentului la „Gazet'a Transilvaniei" este:

pentru Brasiovu: pe trei luni 2 fl., pe siése luni 4 fl., pe anu 8 fl.; — dusu in casa: pe trei luni 2 fl. 50 cr., pe siése luni 5 fl.; pe anu 10 fl.

pentru Austro-Ungari'a cu post'a: pe trei luni 2 fl 50 cr., pe siése luni 5 fl., pe anu 10 fl.,

pentru Romani'a si alte tieri esterne: pe trei luni 7 franci, pe siése luni 14 franci, pe anu 28 franci.

Aplanarea conflictului austro-romanu.

Brasiovu, 17 Decembre.

Asié dér' n'a fost de lipsa nici demissiunea unui ministru romanu nici macaru aceea a secretariului Ghica. Dupa scirile ce ne sosescu astadi conflictulu austro-romanu s'a aplanatu definitivu printr'o simpla nota ce a adresat'o ministrulu de esterne Statescu representantului Romaniei la Vien'a, Balaceanu.

In acést'a depesia ministrulu de esterne se provóca la declaratiile facute de d. Bratianu in camera si esprime din nou „viu'a si leal'a parere de reu pentru totu ce guvernulu austro-ungaru a consideratu cá vatamatoriu in discursulu tronului." Guvernulu romanu n'a pututu avé intentiunea de a atinge sensibilitatea guvernului austro-ungàru, „càci prin acést'a ar' fi calcatu numai datoriile ce le avea càtra tiéra, in ochii careia simpathiele si bunavointi'a puternicului imperiu vecinu au cea mai mare valóre."

La incheiere ministrulu esprime speranti'a, cà declararile aceste sincere voru delatura totu, ce ar' mai poté se turbure bunele relatiuni ale Romaniei cu guvernulu austro-ungaru si róga pe d. Balaceanu se cetésca depesi'a comitelui Kalnoky si la cererea lui se i dè si o copia de pe ea. Depesi'a e datata dela 24 Decembre.

La acésta depesia a ministrului de esterne Statescu observa fói'a oficiala „Wiener Abendpost" urmatóriele:

„Salutamu acésta emanatiune esita din initiativ'a guvernului romanu, prin care regretabilulu incidentu intemplatu intre Austro-Ungari'a si Romani'a apare delaturatu, cu-o multiumire atàtu mai mare, cu càtu putemu se asiguramu toto-data, cà satisfacti'a data in depesi'a comunicata se considera pe deplinu satisfacètóre si din partea guvernului austro-ungaru."

„De aceea impartasimu si noi speranti'a esprimata de càtra ministrulu de esterne romanu in depesi'a s'a, cà incidentulu provocatu prin mesagiulu romanu, ear' acum delaturatu, nu numai cà nu va turburá relatiunile amicabile ce au esistatu pêna acuma intre cele duóe state, ci leal'a si franc'a terminare a acestui incidentu va contribui in modu insemnatu, spre a stringe mai tare si mai intimu legaturile Austro-Ungariei cu Romani'a, in interessulu ambeloru state."

„Atàta svonu pentru nimica." — Noi credemu, cà era mai bine, déca cabinetulu dela Vien'a s'ar' fi multiumitu, cum cerea „N. Fr. Presse", cu declaratiile facute in camera de càtra d. Ionu Bratianu. Inse diplomatii dela Vien'a au voitu, cá sè se esprime in tóta form'a viu'a si leal'a parere de reu. Par' cà depesi'a dlui Statescu ar' avé mai mare valóre decàtu declaratiunile facute de càtra primulu ministru inaintea representantiloru tierii.

Asemenandu declararea d-lui Bratianu cu depesi'a ministrului de esterne numai duóe deosebiri aflamu, si nici aceste nu potu fi numite esentiale. D. Bratianu a vorbitu adeca totu numai de „Austri'a", de imperatulu „Austriei" si de guvernulu „austriacu," ear' d-lu Statescu intrebuintiéza de duoe ori cuventulu „Austro-Ungari'á" si de trei ori vorbesce de „guvernulu austro-ungaru," de alta parte d. Bratianu n'a esprimatu formalu parerea de reu cum face d. Statescu in depesi'a sa. Si unulu si altulu dice inse, cà guvernulu romanu n'a avutu intentiunea de a ofensá pe imperati'a vecina. Ei bine, déca n'a fost intentiune, nici nu esista ofensa si unde nu e ofensa, n'are locu nici esprimarea formala a parerei de reu. Negresitu, cà numai din caus'a acést'a ministrulu de esterne romanu n'a pututu dice „ne pare reu cà v'amu ofensatu" ci, la staruinti'a guvernului austriacu de a i se declará formalu parerea de reu, a disu numai cu alte cuvinte: „ne pare reu cà v'ati ofensatu desi noi nu ne scimu vinovati de nimicu".

Déca consideramu, cà declararea ministrului de esterne Statescu se deosebesce numai in form'a ei esterióra de aceea a d-lui Bratianu, si cà contiene inca mai puçinu decàtu acést'a, déca consideramu mai departe, cà in Vien'a discursulu d-lui Bratianu a fost multu mai bine primitu, cá in Pest'a, vomu intielege usioru cam din ce parte au venitu „sensibilitatile", de cari vorbesce ministrulu de esterne romanu.

Impregiurarea, cà comitele Kalnoky s'a feritu de a merge prea departe in pretensiunile sale si a lasatu in bun'a chibzuire a guvernului romanu de a alege modalitatea cea mai potrivita spre a se scóte din impasu, dovedesce de alta parte cà cercurile influente dela Vien'a sunt departe de a adoptá grosolan'a maniera a acelor'a, cari cereau prin foile loru cu-o esemplara arogantia, cá Romani'a se fia „aspru pedepsita" s. a.

Déca amu sci si ceea ce s'a petrecutu in intervalulu acest'a, dela deschiderea parlamentului romanu, dupa cnlise, amu poté se ilustramu mai bine istori'a „susceptibilitatiloru"... guvernului nostru centralu.

Credeamu, cà guvernulu romanu in esplicarile ce le-a datu cabinetului dela Vien'a va fi aratatu si inconvenientulu tractarei deosebite ce-o intimpina Romani'a de multe-ori in partea translaitana a monarchiei, unde elementulu romanu este reu vediutu si persecutatu. Déca comitele Kalnoky pune atàta greutate pe-o buna intielegere cu Romani'a, cum asigura fói'a oficiala, atunci speramu, cà-i va succede a stabili cu incetulu unu ecuilibru intre cele duóe curente divergente ale politicei nóstre esterióre si va sci se veghieze cu mai mare atentiune, cá guvernulu romanu se nu se mai póta plange, cà Romani'a intimpina o tractare esceptionala cá aceea a inchiderei fruntarieloru ei „sub cuventu de epizovtia."

Ne bucuramu, cà gasindu-se in fine mediloculu „potrivitu" s'au restabilitu relatiunile diplomatice ale Austro-Ungariei cu Romani'a. Déca fóia oficiala a guvernului din Vien'a crede, cà de aci incolo aceste relatiuni voru deveni inca si mai strinse si intime, esprima numai o dorintia ce-o avemu si noi, Romanii de dincóce, si de care este legata si speranti'a indreptatita, cà in proportiunea in care relatiunile guvernului nostru cu Romani'a voru deveni mai amicabile, se va imbunatati si situatiunea elementului romanu de sub sceptrulu Habsburgiloru.

Cronic'a evenimenteloru politice.

O nota a „Agentiei Havas" face cunoscutu, cà incidentulu austro-romanu este definitivu si pe deplinu aplanatu. Relatiunile oficiale intre cabinetele dela Vien'a si Bucuresci sunt deja restabilite.

Se pare dér' cà „Romanulu" a avutu dreptu, candu a disu cà esplicarile ce le va dá comitele Hoyos la Vien'a voru fi de ajunsu spre a pune capetu conflictului. Nu scimu déca intr'aceea s'a datu vr'o satisfactia deosebita din partea cabinetului romanu. „N. Fr. Presse" dicea, cà ministrulu de esterne Statescu ar' fi acel'a care prin demissiunea s'a avea se impace guvernele dela Vien'a si Bucuresci. N'amu aflatu inse pêna acuma nimicu de-o asemenea demissiune si se pare cà totulu se va reduce la demissiunea de buna voia a secretarului ministerialu, Ghic'a, care a tradusu Mesagiulu in françiuzesce talmacindu cuvintele „sub cuventu" cu „sous pretexte", care espressiune a facutu apoi o impressiune atàtu de rea la Vien'a.

Fia inse cum va fi, ajunge cà conflictulu s'a aplanatu séu se va aplaná — déca scirea „Agentiei Havas" ar' fi prea pripita — in curendu astfeliu, incàtu asié dis'a „satisfactia" ce s'asteptá dela guvernulu romanu, nu va stá in nici o proportiune cu esageratele si ingamfatele pretensiuni ale foiloru maghiare. Bine dicea mai eri alaltaeri diarulu romanu „Timpulu" cà „laudarosi'a Maghiariloru sta in mare disproportiune cu puterea loru si cá viteji'a la distantia cuvenita e unu lucru comodu", dér' nu voru speria cu ea pe Romani, cari n'au de regulatu cestiuni esterióre cu cei din Pest'a, ci cu cei din Vien'a. Ei bine, se vede, cà ministrulu de esterne dela Vien'a, comitele Kalnoky, nu armoniéza cu ideile lui „Pester Lloyd" si „Pesti Napló", cá se „pedepsésca cu vérg'a aroganti'a si mojici'a regala romana", si crede a fi mai bine si mai folositoriu pentru monarchia, cá se observe o atitudine mai puçinu ingamfata façia cu miculu, dér' viteazulu statu dela Dunare.

Acuma se dovedesce, cà diplomati'a ungurésca nu mai este atotuputernica in monarchia, dupa cum se credea de càtra unii. De aceea ar' fi fórte consultu, cá organele din Pest'a se 'si modereze limbagiulu, càci n'au de a face intotdéuna cu Milanu alu Serbiei.

„N. fr. Presse" pledéza din nou intr'unu articulu de fondu pentru ide'a esprimata de ea la inceputu, cà cabinetulu vienesu s'ar' poté multiumi cu declaratiile d-lui Bratianu. Nu i se pare prudentu a tractá Romani'a prea severu. Ar' fi o mare eróre politica a impinge conflictulu la estremu. Déca guvernulu nostru — dice fói'a vienesa — ar' sili pe Románi'a la o umilire ar' provocá cea mai mare iritatiune intre Romani contra Austriei si resultatulu ar' fi cà Romani'a va intimpiná mai ostilu dorintiele austriace in commissiunea europénа dunaréna.

Asié au impusu diplomati'a austro-ungara Serbiei dragostea facêndu se cada ministeriulu Ristici, dér' „N. Fr. Presse" se indoiesce déca amiciti'a cu Serbi'a ar' suportá o proba seriósa. Organulu centralistu sustiene din nou, cà cea mai mare gresiéla ar' fi facut'o comitele Andrassy la 1875 incheiendu conventi'a comerciala cu Romani'a, cu tóta opositiunea Reichsrathului si tota protestulu Pórtei si legitimandu astfelu dorulu Romaniloru dupa independentia, apoi aduge:

„Dér' ce s'a intemplatu duói ani mai in urma, candu era se isbucnésca resbelulu russo-turcescu si Romani'a se clatiná intre datori'a ei de vasalu si fric'a de Russia? A facutu óre atunci Austri'a màcaru celu mai micu pasu spre a feri Romani'a de imbraçisiarea russésca? In zadaru ne ıncordamu memori'a — nu aflamu unu respunsu satisfacètoriu la acésta intrebare. Scimu din contra, cà comitele Andrassy facea totu possibilulu spre a impiedecá resboiulu pururea cuprinsu de amagirea, cà ocuparea Bosniei si a Herzegovinei este singurulu mijlocu spre a „largi sfer'a de putere a Austriei". „N. Fr. Presse" incheie asiè:

„De trei ani stau trupele nóstre in acele provincii, a caroru „alaturare" speramu se aduca monarhiei avantage atàtu de mari. Fructele politicei de ocupatiune sunt cópte, dér' au gustu amaru. Serbi'a amu legat'o de noi — pêna una alta. Pentru a ajunge la a'àta. n'aveamu trebuintia se intramu in Bosni'a. In Bulgari'a in Rumeli'a orientala si in totu sudulu peninsulei balcanice Austri'a e mai uràta cá nici-odata. Resistenti'a Romaniei amenintia se ne paraliseze comerçiulu si navigati'a pe Dunare. In Bosni'a si Hertiegovin'a siuera glóntiele, ce se schimba intre asiè numitii tàlhari si soldatii nostri, si comun'a serba din Mostaru protestéza contra introducerei legei militare, invocandu conventi'a de la 21 Aprile 1879—capudopera si pies'a de efectu finalu a lui Andrássy. Cucerirea „tierei de dincolo" n'a ridicatu nici macaru in Dalmati'a autoritatea guvernului austriacu, ci Crivoscenii ne arata pumnulu, cá acum duoi-spre-diece ani, in dosulu stàncilоru loru, ear' Munteuegrulu ne da oficialu, ce e dreptu, cele mai leale asigurari, dér' au inbraçisiatu femeile si copii insurgentiloru si ni se pare, cà aprovisionéza si cu mijlócele de traiu pe „fratii" din Crivoscie, de-óra-ce vedemu cà n'au muritu de fóme cu totu cordonulu militaru. Mai convingètoru si mai drasticu nu s'au impusu inca nici odata efectele unei politice pe dosu si spre a le completá mai lipsece inca unu lucru, anume cá guvernulu nostru se tiena mortisiu la punctulu seu de onóre façia cu Romani'a, se restórne cabinetulu Bratianu prin dorulu dupa o satisfactiune umilitória si se faca pe Romani dusmani neimpacati ai Austriei."

Deja s'a stabilitu budgetulu Romaniei pentru esercitiulu anului 1882. Veniturile sunt preliminate cu 121 milióne 500 de mii lei ear' cheltuielile cu 121 milióne lei. Prin urmare resulta unu plus in venituri de 500,000 franci, o situatiune financiara, care se póte numi stralucita pe langa aceea a Ungariei, unde deficitulu este de dieci de milióne.

Intr'unu articulu intitulatu: „Tieranii nostri si instructiunea primaria" dice „La Gazette de Roumanie" intre altele: Nimicu nu e mai elocentu, inse nimicu nu e totodata asiè de brutalu cá o cifra... citamu o statistica recenta a ministeriului de instructiune publica, din care resulta cà intre Romanii (din Romani'a) in etate de 20 de ani, numerulu celoru cari n'au frecuentatu scóle, este in proportiune adeveratu nelinistitória de 86 la suta. Eata faptulu in tóta brutalitatea s'a: noue parti din diece ale poporatiunei, in Romani'a, nu sciu scrie si ceti! Documentele autentice, ce le póte vedé fiacare in biroulu ministeriului stabilescu cà, din 27201 tineri cari au formatu contingentulu dela 1881 numai 419 au aratatu atestate despre aceea cà au absolvatu unulu séu mai multe cursuri de liceu; 3156 au doveditu unu gradu óresare de instructiune primara, pre candu ceilalti in numeru de 23,626 au datu probele cele mai caracteristice ale unei ignorantie absolute. Astfeliu, ın Romani'a, pe 10 tineri ajunsi la 20 de ani sunt 9 pentru cari lectur'a este unu misteriu si scrierea unu hieroglifu. Ce cugeta asupra acestei situatiuni legislatorii si ministrii nostri? S'au gandìtu ei vr'odata càtu de multu remaseramu noi inderetulu popóreloru occidentului celoru mai desmostenite sub raportulu instructiunei?

Dér' reulu esiste, — adauge numit'a fóia — elu e realu si mare. Óre remediulu lui se fia ce a propusu mai eri unu organu oficiosu alu guvernului, voindu a face unu nou pasu pe drumulu sufragiului universalu? Strania politica, a largi dreptulu electoralu inainte de a dá viitoriului alegètoriu instructiunea. De siguru cà celoru dela guvernu nu le este necunoscuta miserabil'a situatiune. Ei bine, ce decisiune au luatu ei? Ce medilóce s'au propusu spre a respunde la intieleptele si patrioticele dorintie esprimate de càtra Suveranulu nostru in mesagiulu tronului? Se vorbesce cà patru pêna in cinci sute de mii de franci se voru pune la dispositiunea ministrului de instructiune, spre ai permite se vına in ajutorulu invetiamentului, croandu scóle noue... póte o suta séu duóe. Si óre ce profitu ne voru aduce aceste o suta de scóle impartite in 30 districte candu cifr'a tineriloru, cari remanu ignoranti pe fie-care anu se redica la 25.000? Cum de noi ne tememu de sacrificii pe acestu terêmu candu vedemu, cà alte state ın ţimpu de 20 de ani au maritu indiecitu budgetulu loru scolaru si noi ne tocmimu pentru càteva milióne! „Este acest'a patriotismu? Candu voru voi in fine se intieléga ómenii nostri de statu cà numai instructiunea ne póte face mari si tari, cà far' de ea progresulu nu e decàtu o ficţiune, libertatea unu cuventu desiertu; si cà trebue se samene aurulu in campulu sciintiei, se 'lu samene cu man'a plina, fara a'lu numerá: — secerisiulu nu va fi niciodata destulu de frumosu."

„Maghiarii si Romanii."

De curendu a aparutu in Satumare (tipografi'a „Szabadsajtó") o brosiura in limb'a maghiara intitulata: „A magyar és a román", scrisa de d. protopopu gr. cat. alu Satumarului Ioane Marcu.

O fóia maghiara „Politikai Ujdonságok" in Nr. 2 a. c. se necàjesce reu, cà noi vlachii pretindemu a fi de origine romana si 'si bate jocu de numele „romanu". Acestu articulu din „Polit. Ujd." a datu mai vêrtosu ansa la scrierea de façia autorului, care se numera intre cei ce credu inca, cà cu Maghiarulu mai poti stá de vorba.

Dupa càteva escursiuni, ce le face autorulu in combaterea contrariloru originei nóstre romane, Jókai — si Paul Hunfalvi (Hundsdorfer), care fara a sci rumanesce s'a incumetatu a scrie despre limb'a nóstra si a ne recomenda, cà cuventulu romanescu „campu" se 'lu scriemu „Kimp" — autorulu respica adeverulu, cà numai inaintea Maghiariloru: „Krumpli nem étel, tót nem ember". — Apoi intréba: déca vrajmasi'a Unguriloru este atàtu de mare, candu e vorb'a numai de limb a si originea nóstra, cum va fi ea atunci, candu va fi vorba de drepturile nóstre?

Autorulu nu intielege „patriotic'a" cutezare a redactorului dela „Pol. Ujd.", care pune tóta cestiunea de nationalitate in vêrfulu sabiei si inca a sabiei cu duóe taisiuri dela 1848—1849, afirmandu cà Maghiarii mai bine ar' provocá érasi o revolutiune, decàtu se sufere s. e. a fi maiorisati de càtra Romanii, Slavii si Nemtii Ungariei. Autorulu brosiurei vede in acést'a o negatiune chiaru si a possibilitatii unei intielegeri si se teme, cà intr'o di marele puteri vediendu acésta neintielegere a popóreloru intre Carpati si Tisza, voru poté dice „haide se le impartimu intre noi."

Kossuth, dice autorulu brosiurei, scriá la 1848 cà Maghiarului, care nu 'si apara dreptulu si D-dieu 'i va dice: mi pare reu cà te-am facutu; unulu cá acest'a nici la religiune nu 'si va poté luá refugiulu càci ea nu 'lu va consola; fat'a, la care 'si va 'naltia privirea ca se o adóre, cu matur'a 'lu va goni; soçi'a 'i-va scuipá in façia cu dispretiu, si primulu cuventu alu copilului lui va fi o blastemare a tatalui seu." Dér' acestu blastemu se póte aplica la ori care poporu, care are drepturi de aparatu, dice autorulu. Maghiarii sustienu cà au luptatu la 1848 pentru drepturile loru, noi amu luptatu pentru ale nóstre.

Autorulu atinge apoi una dupa alta politic'a orientala a lui Andrássy, care a contribuitu numai la intarirea slavismului; miseri'a ce domnesce 'n tiéra; camatari'a, ce bantuie pe tieranu; neajunsele instructiunei publice, care la maghiari se afla in man'a jidaniloru; ticalosi'a cu comassarile din Ardealu si cu diavolésc'a arondare a comitateloru si altele.

Càtu despre Kossuth autorulu este in fals'a parere, cà elu in strainatate 'si-ar' fi schimbatu ideile dela 1848, pe candu elu in realitate nu face decàtu politica siovinistica maghiara.

Vorbindu mai departe despre tendintiele de maghiarisare autorulu dice: „Mie mi se pare cá si cum asi audi din departare clopotulu, ce suna la inmormentarea elementului maghiaru. Ve aducu pe Dvóstra, pe Maghiari, de marturi, se 'mi spuneti, ce ati simtitu atunci candu in Ungari'a se impunea prin nemti limb'a germana..."

Dupa aceste autorulu ia rolulu nemultiamitoriu alu profetului, care striga in pusthia: — Ce bine ar' fi déca Maghiarii ar' cunósce cà adeveratulu loru interesu este de a trai cu Romanii in unire si in buna intielegere!...

Celelalte le scimu cu totii.

Din comitatulu Hunedórei.

... Nu e de multu de candu cetiramu in pretiuitulu diariu „Gazeta Trans." si resultatulu alegerei de medicu in Petrosieni, unde unu medicu romanu, façia cu unu medicu israelitu cadiù.

Eata onoratu publicu cu incheiarea acului presentu unu altu durerosu incidentu intemplatu asemenea sub conducerea de preoti.

Cerculu notarialu „Tustea" din pretur'a Densiusiului devenindu vacantu prin abdicerea notariului B. (de familia magnásiu) care de presente iucurcaturile nu le mai potea nici se le mai traga, nici se le mai impinga, concursera la acestu postu 6 individi, duoi romani, trei maghiari si unu armeanu cu numele Orbán Miklos.

Alegètori au fostu 70 individi, dintre cari 60 Romani er' 10 Maghiari cu Israeliti. Fiindu dér' maioritatea alegètoriloru acelui cercu mai puru romana s'a recomandatu preotiloru si altoru corifei de càtra cei bine simtitori si de càtra persóne auctoritative, cá se staruésca cu alegètorii sei, asi alege unu notariu abilu, si onestu care se le póta descurcá incurcaturile antemergètorului si iucàtu voru poté se staruеasca pentru unu Romanu abilu si onestu, fiindu maioritatea poporatiunei romana si fiindu cà ei 'lu platescu.

Durere inse càci Domnulu preotu din Tustea si celu din Farcadinulu superioru se dimisera spre scandalulu poporului si alu preotimii, a cortesi pentru armeanulu Orbán — au cortesitu diu'a si nóptea prin sate pe la alegètori pentru ai seduce, firesce nu fora plata.

In 20 Decembre a. c. au fostu otarita diu'a pentru alegere, infaçisiandu-se alegètorii, publicu numerosu, si din cei siése concurenti cinci, — alu 6-lea fiindu in departare. Inainte de deschiderea siedintiei pretorele cercualu provocà pe alegètori, ce e dreptu, si ii admonià, cá se aleaga unu individu aptu, care se le duca afacerile cu dreptate, si se nu se demita la specule si la sinistre informari.

Si 'n urma se procese la alegere. — Alegerea se terminà, — armeanulu Orbán reusì cu 53 voturi, unu romanu Gavrile Gasparu cu 14, unu Maghiaru Hejàs Iozsef cu unu votu.

Orbán depuse juramentulu si e notariu inse ni se sfasià anim'a de dorere candu preotii T. si R. in presinti'a altoru preoti, si notabili façia de cei duoi concurenti romani esprimara numele „Orbán Miklos", ba ce e mai multu preotulu T. din Tustea dupa finitulu alegerei nu se sfiì a esclamá in publiçu cà 400 fl. v. a. si una bibana a lui Orbán suntu buni.

S'a mai produsu dupa actulu alegerei prin unu concurentu Mircse Dénes unu documentu, cà Orbán e incusatu pentru falsificare de documente, si cà a sedusu pe alegètori cu bani, aceste inse au remasu respectiviloru interesati in voia alu incusá, si incriminá judecatoresce, si in urmarea sentintiei apoi se voru luá mesurile cuvenite.

Asiè pentru cá celu puçinu pe venitoriu se nu se mai intemple atari abusuri si fapte rusinóse atàtu publicului laicu bine simtitoriu càtu si onórea si caracterulu preotiloru bine meritati se nu sufere, suntemu in totu dreptulu a pretinde dela veneratulu ordinariatu mustrarea respectiviloru dupa canóne.

—u.—

Discursulu d-lui Al. Lahovari

in siedinti'a dela 4 Decembre a camerei romane.

(Urmare.)

In cestiunea Dunarei vedu aceeasi procedere, cá si in cestiunea Bassarabiei, care a fost in adeveru perduta mai cu sêma prin imprudenti'a d-vostra. Càci atunci, candu Russi'a avea de noi cea mai mare trebuintia si candu cunosceati proiectele sale asupra Basarabiei, o ajutati fara conditiuni; ear' candu ea biruitória si a totu puternica dicta tratatulu dela San Stefano suptu zidurile Constantinopolului, candu Europ'a chiaru intréga numai putea se'i opuna de càtu slabe barieri, atunci antaiasi data redicati glasulu pentru Basarabi'a, pe care n'ati aparat'o pe candu aperarea d-vostra putea se fia eficace, si pe care ve puneti s'o aperati sgomotosu, pe candu aperarea d-vóstra era tardia, nefolocitóre, si chiaru pagubitóre celoru-lalte drepturi si interese nationale. Atunci insirati la cuvinte sforàitóre si nu crutiati nici chiaru insulte Russiei invingètóre, lucru zadarnicu, fapta nedibace,

càci ómenii de statu nu se supera in contra fapteloru, fiindu-cà ele suntu nepasatóre si nesimtitóre de firea loru. Inse aceste insulte postume ce le-ati asverlitu d-vóstra contra Russiei, au inaspritu pe barbatii ei de statu. Astfelu, ne-ati facutu, cà in congressulu dela Berlinu amu perdutu totu spriginulu la care ne asteptamu dela dênsa, si astfelu se fimu parasiti si in tóte cestiunile, cari se agitau acolo precum era cestiunea Evreiloru, cestiunea Arab-Tabiei si cele-lalte. Ei bine, totu asié voiti se faceti si acum. Candu se putea aperá Dunarea, candu inca nu era angagiata mandri'a nationala a Austriei, nici ómenii sei de statu nu se infipsese asié de multu in cestiune; candu comissiunea mixta era o incercare, unu felu de pipaire a opiniunei Europei, d-vóstra faceti neasteptate concessiuni, nu ve aperati cum ne incredintiéza d. ministru de esterne, càci actele diplomatice se ascundu, atunci redicati tonulu, acum ajungeti cu imprudentiele pêna acolo in càtu se ve atrageti o ruptura a relatiuniloru diplomatice. D. ministru de esterne intr'o siedintia secreta ne-a si cam descuragiatu in privinti'a starei lucruriloru, cu alte cuvinte cestiunea sta reu. Ei bine in façia unoru asemenea urmari nedibace, 'mi este permisu se ve dicu unu cuventu romanescu dér' sanetosu: o r i t e p ó r t a c u m 't i e v o r b'a o r i v o r b e s c e c u m 't i e p o r t u l u. Sunt duóe cài ce potu urma in conflictele internationale, ori calea concessiuneloru, tratateloru diplomatice, calea pe care v'ati pusu la inceputu impreuna cu d. Boerescu, séu calea unei energice impotriviri pe bas'a drepturiloru necontestate isvorite din tratate. Puteti se urmati pe una séu pe alt'a, eu n'am, cá opositiune se ve povetiuescu aci. Dér' trebuie se alegeti, inse a urma pe amênduóe séu una dupa alta séu de odata, este din tóte politicile cea mai nesocotita si cea mai periculósa. Este politica cu duoe feçie, una pentru tiera si alta pentru strainatate. Presintati tierei façia sburlita si amenintiatóre pentru a ve atrage increderea si aplausele celoru puçinu cercetatóri, si intórceti façi'a umilita si rugatóre catra puturi, pentru a le induplecá. Acést'a pol'tica fara temeritate nu ve va duce de càtu la resultatele la cari ati ajunsu. (Aplause.)

Ati facutu o concessiune mare: admiterea comissiunei mixte; ati facutu o a duó'a concessiune: presiedinti'a Austriei. Veti dice póte, cà nu leati facutu de càtu suptu conditiune, cá Austri'a sè se multiumésca cu ele; cà prin urmare sunteti deslegati, indata ce nu le-a primitu. Pote se fia si asié, dér' candu odata d-vóstra ati primitu comissiunea mixta si presiedinti'a Austriei, cum ne spune d. Boerescu, numai puteti sustiné, cà ve mantineti pe terêmulu tratateloru si cà nu lasati a se stirbi nimicu din drepterile tierei. Eaca marturisirile d-lui Boerescu in Senatu:

„Amu puté primi si noi infiintiarea unei comissiuni „mixte, inse nu cum o propune Austri'a ci numai ca o „delegatiune a comissinnei europene fara votu preponderantu „pentru presiedinte, care amu primitu se fia delegatulu „Austro-Ungariei.“ Vrea se dica ati primitu dupa cum s'a demonstratu cu prisosu cu ocasiunea interpelarei, mari concessiuni. Dér' diceti, cà nu face nimicu, Austri'a neprimindu restrictiunile puteti se intórceti fói'a si se diceti, cà nu sunteti legati, cà cestiunea este intréga.

Puteti inse acést'a e dibacia diplomatica? Cumu? Faceti se nasca la o mare putere, cá Austri'a nisce sperantie si se-i dati dreptulu se eréda si dêns'a si tóta Europ'a, cà sunteti pe cale de a ve intielege cu dêns'a. Europ'a intréga, diplomatii d-v. chiaru sunt incredintiati, cà numai remanu in cestiune de càtu punte secundare si cà la urm'a urmeloru taindu dificultatea in duóe aveti se ve impacati. Si de odata schimbandu atitudinea ve repuneti pe terenulu tratatuloru ce nu ar' fi trebuitu parasitu, si la gravitatea fapteloru adaugati si nesocot'nti'a cuvinteloru.

Apoi nu vedeti la ce ve espuneti? Nu vedeti, cà puneti tiér'a in pericolu? Nu vedeti, cà atunci sunteti cu spad'a scósa pe jumetate, si cà acea spada a lui Mihaiu si a lui Stefanu nu trebuie scósa pe jumetate din téca pentru a fi in urma reintegrata la museu? Apoi acésta este dibacia, este politica, este adeverata demnitate? Chiaru in relatiunile dintre particulari este sciutu, cà ele potu sè se impace, candu nu stau la midilocu de càtu interese ori-càtu de grave; dér' candu in acele relatii amorulu propriu este vatamatu, apoi atuncea cért'a este fórte grea de impacatu! Si se ne ferésca Dumnedieu, cá amorulu propriu alu Austriei se fia isbitu! Eu nu dicu, cà este asié, cà ati avutu vr'o intentiune precisa, dér' dorulu de o poporaritate nesanetósa, obiceiulu de a face frase sforaitóre spre a ve aplauda multimea, nedeprinderea de a ve mesura cuvintele, v'au impinsu la acésta.

Ce veti face d-v.? Se ve spunu eu? Ei, d-loru, pentru a rescumpara vivacitatile formei, veti face concessiuni fondului si articolele d-v. de jurnalu, frasele d-v. resunatóre, poporaritatea nesanetósa, le va plati Romani'a cu drepturile sale cele mai scumpe, cu interessele sale vitale! Quidquid delirant reges, a dis Omeru, plectuntur Achivi. — N e b u n i i l e r e g i l o r u l e p l a t e s c u p o p ó r e l e. Este in adeveru vechiu acest'a, de decimi de secole si mai bine, si se vede, cà se implinesce si in secolulu nostru, (murmuri, contestari), n e b u n i i l e g u v e r n a n t i l o r u, se intielege. Nu faceti façia cu mine zelu monarchicu, càci pe acestu terêmu ve voi invinge fórte lesne.

Va se dica, ce faceti, candu s'a ivitu cestiunea? Incepeti cu concessiuni. Ministerulu Bratianu-Boerescu, dicêndu numai: ai se stamu la vorba pentru modificarea tratateloru din Paris si Berlin, a luatu o cale gresita dupa mine si rea pentru interessele tierei, pentru cà este mai sicuru sè se tia pe testulu tratateloru candu s'a demonstratu indestulu, cà testulu tratateloru, ne este favorabilu.

S'a disu de unu deputatu, amiculu meu, d. Carpu, cà este o lacuna in tractatulu dela Berlinu. Se ne intielegemu, d-loru, este o lacuna pentru cestiunea comissiunei Europene dela Galati in josu, dér' nici acésta nu se póte numi lacuna, ci numai o suspensiune a cestiunei; càci s'a reservatu deissiunea asupra prelungirei ei pentru anulu 1883, candu puterile ei trebuiau se inceteze. Inse pentru regulamentulu dela Portile de feru la Galati, care ne privesce mai directu nu este vr'o lacuna, eaca ce gasimu:

Pentru regimulu Dunarei in acésta parte erau trei lucruri de prevediutu: e l a b o r a r e a r e g u l a m e n t e l o r u, a p l i c a r e a l o r u si s u p r a v e g h i a r e a a c e s t e i a p l i c a r i. Tratatulu dela Berlinu vorbesce in adeveru numai de prim'a cestiune:

Elaborarea regulamentului trebuie sè se faca de representantii puteriloru, cari compunu comissiunea europêna, adaogêndu-se cu cei 2 delegati alu Bulgariei si alu Serbiei, cari nu facu ordinaru parte dintr'insa si nu avemu nimicu se dicemu de acésta este ceva regulatu.

Inse pentru aplicare si supra-vegheria nu s'a otaritu nimicu, au fost numai proiecte, a fost propunerea cà comissiunea dunarêna va priveghia punerea in aplicare a acestui regulamentu printr'unu delegatu alu seu. Dér' nu s'a votatu. Dér' asta constitue o lacuna? Catusi de puçinu, càci de vreme ce tratatulu nu dice nimicu, reintramu in dreptulu gintilor, in dreptulu comunu, adica c'aplicarea se face de fia-care Statu cá suveranu pe malulu seu, si supra-veghiarea de tierile Europei cari au subsemnatu acelu tratatu.

Cestiunea supra-veghiarei a nelinistitu pe d. Vernescu. D. Carpu, din contra, o sustiene. D. Vernescu dice cà nu e prevediuta in tratatulu din Berlin, si se póte sustiené cà supra-veghiare aci nu incape din partea comissiunei Europene, càci fia-care Statu aplica regulamentulu supt respunderea sea. Dér' d. Carpu a fostu cam combatutu si de d. Costinescu. Inse d-loru, d. Carpu n'a facutu de càtu se constate ceea ce d-v. cereti cá maximum pretensiuniloru d-vóstre.

Ore delegatulu guvernului in comissiunea Europêna n'a primitu totdeauna supra-veghiarea Europei intregi? In dosulu lui primeati si mai multu, dér' asta celu puçinu nu s'a tagaduitu.

Acésta supra-veghiare se'mi permita onor. d. Vernescu a'i spune cà, déca amu puté s'o avemu din partea Europei intregi n'ar' fi nicidecum o lovire a drepturiloru nóstre, càci din momentulu ce acésta supra-veghiare nu se face numai d'o singura putere, in modu singularu si pentr'unu interesu esclusivu, nu póte intru nimicu s'atinga nici drepturile nici interesele nóstre. Dér' ceea-ce me miru mai multu, este cà d. Costinescu, facêndu-se astadi mai catolicu de càtu Papa, si mai regalistu de càtu Regele, a imputatu unei parti din opositiune, acésta idea care reese din discusiunile interpelarei d'asta véra, din declararile ministriloru, si chiaru ale delegatului nostru din comissiunea dela Galati. Si déca s'ar margini faptulu aci, ar' trebui se fimu fericiti cà cestiunea sta ast-felu, c'avemu supra-veghiarea Europei pentru nisce regulamente pe cari avemu intentiunea d'a le respecta.

Prin urmare, déca voiti se ve tieneti pe terêmulu acesta, cum aveti aerulu s'o faceti, atunci de ce n'ati facut'o dela inceputu! Acesta este dreptulu nostru, este si interesulu celu mai evidentu, fiindu cà si Angli'a si Françi'a si Itali'a si Russi'a, intrunite la unu locu, ne suntu unu sigur-garantu cà libertatea Dunarei si egal'a indreptatire a tuturoru paviliónelor voru fi respectate. Am numitu pe Russi'a. Imi pare reu cà d. Carpu a crediutu cà trebuie se spuie ca densa a stêrnitu in tiéra acésta miscare. Atàtu mai reu pentru noi, déca ar' fi adeveratu; càci asteptamu cá o putere straina se ne destepte pentru interesele nóstre vitale. Si candu o mare imperatia, séu mai multe, sustienu caus'a mea, de ce se nu fiu recunoscetoru si se me tien pe terêmulu care convine si acelei imperatii si tierei mele? Candu, d-loru, interesele nóstre sunt acelea-si cá ale Russiei in cestiunea Dunarei putemu prea bine se fimu Rusi, fara cá cu tóte acestea se incetamu a fi romani si patrioti. Asemenea candu intr'o alta cestiune interesulu nostru ar' fi identicu cu alu Austriei, putemu fórte bine se remanemu buni romani, si se fimu chiaru Austro-Maghiari, cu voi'a d-vóstra!

Prin urmare, diceamu c'acésta solutiune ar' fi si drépta si conforma cu interesele tuturoru celoru-l-alte puteri, fara cá se enumeramu chiaru micele puteri cari n'au delegatulu loru in comissiunea Europêna, dér' cari au acelasi interesu la libertatea Dunarei ca noi, precum sunt: Greci'a, Belgi'a etc. Teremulu acesta erá dér' si alu dreptului si alu interesului tierei si puteati, trebuiati se ve puneti pe densulu dela inceputu. N'ati facut'o. Ve impotriviti asta-di pretensiuniloru Austriei, apoi atunci de ce n'ati resistatu dela inceputu? De ce antaiu ati facutu concessiuni mari, de cari nu v'ati tienutu, si ati hranitu sperantie pe cari astadi sunteti siliti ale desminti?

Ceea ce, d-loru, este reu si nescusabilu la unu guvernu in privinti'a politicei esterióre, se 'mi permita onor. d. Costinescu a 'i spune, sunt aceste salturi dela o idea la alta, cari nu sunt permise, fiind cà sunt si puçinu demne si pagubitóre.

Ati inceputu antaiu cu politic'a de concesiuni, v-ati opritu in drumu, treceti la politic'a de frase sforàitórie si veti termina póte, ferésca D-dieu, cu'nu esiecu completu si pe o cale si pe alta.

Cum ati lucratu? Pe candu d. Boerescu prin notele sale diplomatice dela 26 Februariu si 1 Marte se punea pe unu terêmu de concessiuni estreme, admitendu si comissiunea mixta si presedinti'a Austriei, terêmu, pe care eu nu'lu credu sanetosu, de odata, cá printr'o fantasmagoria scenica ministerulu din cari facea parte se face nevediutu. D. Iónu Bratianu, care de 5 ani represinta la putere partitulu care ne guverna, care se bucura si de increderea Maiestatei Séle, dispare. si vedemu aducêndu-se cu mare alaiu dela Constantinopole pre venerabilulu, pre multu stimabilulu nostru presiedinte d. D. Bratianu, care forméza unu altu ministeriu dér', compusu de aceleasi elemente politice. D. D. Bratianu vine naintea nóstra fara se ne spuna nici de ce s'a dusu d. Iónu Bratianu, nici de ce l'a inlocuitu d-s'a? Totu d'odata vedemu din rêndurile maioritatei pe unu membru influentu, asta-di ministru, punendu in discussiune cestiunea Dunarei printr'o interpelare resunatória.

Candu noi opositiunea amu vediutu cà acésta cestiune atàtu de importanta este periclitata asié in càtu a nelinistitu chiaru pe membrii maioritatii, cà densii declara pretutindenea cà densii declara pretutindea cà stramosiésc'a Dunare cade in mani straine, candu amu constatatu atitudinea speriata a noului ministeru, amu voitu si noi se scimu ce se petrece, si totu atunci am interpelatu din parte, si am stabilitu credemu noi in modu neindoiosu care sunt drepturile, si cutezu a dice sentimentele tierei ln acésta afacere.

Ve aduceti aminte aceste desbateri. Ce ati facutu d-vóstra maioritate? Putéti aproba politic'a de concessiuni inceputa de d. Boerescu, dandu unu votu de incredere retrospectiva guvernului trecutu. Puteati, din contra se o desaprobati formalu, cá se scia tiér'a si Europ'a cà epoc'a concesiuniloru a trecutu, si cà a venitu timpulu resistentii patriotice, pe terêmulu tratateloru solemne. Nu ati facutu nici una nici alta. Ati datu unu felu de zapisu in albu d-lui D. Bratianu, inchidiendu discusiunea si trecêndu puru si simplu la ordinea dilei, cá si cum ar' fi fostu vorba de onor. prefectu dela Tecuciu, d. T. Anastasiu si de mosiile séle.

Ei bine, d-loru, ce vá se dica acésta? Va se dica, cà Camer'a Romaniei, cà mioritatea d-vóstra continua politic'a inceputa de d. Boerescu: séu cà incepe o politica noua de patriotismu, de resistentia? N'amu intielesu nimicu! Nu scimu nimicu!

Ce vrea se dica acelu votu in albu datu d-lui D. Bratianu? Va se dica celu puçinu increderea absoluta ce Camer'a avea in d. D. Bratianu? Earasi nu scimu nimicu; scimu atàtu cà acestu votu a facutu o impressiune rea in tiéra, s'a crediutu atunci, cà Adunarea nu cutéza a luá in mâna politic'a tierei, cà nu vrea se pue o màna tiépena pe frêne, candu constatase indestulu cà se poticnisera telegarii, cari trageau carulu Statului.

Si candu d. Bratianu pusese in busunaru votulu d-vóstra in albu, care 'i dá dreptulu se lucreze in cestiunea Dunarei, dupa cum 'lu va povatiui intieleptiunea, anima s'a, candu parea asicuratu cà are pentru sine Corpurile legiuitórie cari represintau tiér'a si pleca linistitu si incredietoru stringundu la pieptu zapisulu d-vóstra, ce mai vedemu? Printr'o noua schimbare scenica vedemu, cà acelu ministeru se cufunda in pamentu si ese érasi d. Ión Bratianu, a duó'a domnia (rîsete, aplause.) Ce va se dica acésta?

(Va urmá.)

Diverse.

(D a r u l u M a i e s t a t i i S a l e) facutu Vienei prin cumperarea locului unde a statu „Ringtheater“-ulu nu privesce redicarea unei scoli, cum amu anuntiatu, ci a unui edificiu de inchiriatu cu-o capela comemorativa. Veniturile ce va produce acestu edificiu voru fi impartite pentru totdéuna la diferitele institute de binefacere din capitala.

(C o n t i n g e n t u l u a r m a t e i r o m a n e p e 1882) este ficsatu astfeliu: 8500 tineri pentru armat'a permanenta; 3000 tineri pentru calarasi, ear' restulu clasei se va inscrie intre dorobanti. Recensementulu vá incepe indata dupa promulgarea legei, póte in lun'a lui Ianuariu.

(O C a t a s t r o f a i n V a r s i o v i 'a.) In biserica dela Sf. Cruce in Varsiovi'a pe timpulu slujbei se audì deodata strigatulu „focu!“ O spaima grozava a cuprinsu multimea, care era indesuita in biserica. In imbuldiél'a ce s'a produsu prin aceea, cà toti voieau se iésa deodata din

biserica, au fost omorite vreo patrudieci persóne, mai totu femei, càri au fost striviti si calcate si fórte multe persóne au fost ranite. Mare panica a cuprinsu Varsiovi'a din caus'a acestei nenorociri. Isi póte inchipui cineva càtu de mare a fost inversiunarea publicului, candu a intielesu, cà alarm'a de focu a fost falsa si cà unu Evreu, hotiu de ceasornice, fiindu observatu de unu politistu, a strigatu „focu", pentru cá se póta scapá mai usioru in imbuldiéla. In urm'a acést'a avú locu unu mare escesu in contra Evreiloru, mai multe càrciume evreesci au fost derimate si turburarile au duratu tóta nóptea, pêna ce cu mare greu abia militi'a a pututu restabili ordinea.

(Divortiurile in Romani'a.) La tribunalulu de Ilfovu in cursulu anului 1875 s'au facutu 212 cereri de divortiu deosebitu de 390 cari erau pendinte din anii trecuti. Din aceste 212 s'au judecatu numai 135. In generalu cererile facute de femei intrecu cu multu pe acelea ale barbatiloru. Asié: 3 divortiuri s'au cerutu de ambii soci, 45 de barbati, 87 de femei. Dupa professiuni cererile de divortiu se impartu: 26 agricultori, 16 comercianti si fabricanti, 18 meseriasi, 15 professiuni libere, 1 rentieru, 10 functionari, 6 militari, 4 alte ocupatiuni, 39 la care nu se arata professi'a. Numerulu celu mai mare àlu casetoriiloru pentru care s'a cerutu divortiulu sunt acelea care au avutu o durata intre 3 si 10 ani. Din numerulu de 135 divortiuri judecate, 35 au avutu mai multi copii. — Causele cereriloru de divortiu se impartu: 116 pentru escese, crudimi si insulte grave, 8 pentru adulteriu, din care 6 din partea femeii si 2 din partea barbatului, 2 pentru condamnatiuni la o pedépsa infamanta, 3 pentru consimtimintu mutualu, 6 pentru parasirea domiciliului conjugalu. Chipulu cum s'au judecatu aceste 135 cereri de divortiu este: 3 s'au retrasu, 1 n'a avutu cursu din caus'a mortiei unui soçiu 6 s'au impacatu, 14 s'au respinsu, 39 s'au admisu, 68 s'au suspendatu, 4 s'au datu càte unu anu de incercare. In cele mai multe infacisiari de reconciliare, barbatii sunt cei d'antai cari se induioséza si primescu a se impaca, pe candu femeile cu fórte rari esceptiuni consimtu la impacare. — Cererile de divortiu facute in tóta Romani'a in anulu 1875 sunt de 1139, afara de 3114 cari erau pendinte. Din aceste 1139 s'au judecatu 702. Barbatii cari au facutu cereri sunt 210, ear' femeile 485; ambii soçi sunt 7. Divortiurile pronuntiate sunt de 323.

(Carantine.) Ministrulu de interne romanu a datu ordinu, cá sè se construiéscа langa Sulina, aprópe de malulu marei, o carantina provisoria, cu mai multe incaperi, spre a servi pentru desinfectarea vaseloru, màrfuriloru s. a., cari vinu din pàrtile Asiei bantuite de cholera. Carantin'a dela Constanti'a va fi gata peste càteva dile.

(Unu omoru ingrozitoriu) s'a comisu, dupa cumu relatéza foile din Clusiu in comun'a Novály. Andreas Szava, proprietariu si notariu cercualu din aceeasi comuna inainte cu vr'o càteva dile se rapedì cu unu cutitu asupra membriloru familiei sale si 'si omorì copiii, duóe fetitie, dintre cari, cea mare era in etate de 4 ani, cea mai mica de duoi ani. Consórtei sale i-a succesu, cá se scape inca la timpu de cutitulu barbatului ei, ce amenintià si vietiea ei. Szava a fostu in dilele din urma melancolicu si fórte irritabilu, dér' nimeni nu a presupusu la elu o nebunia intr'unu gradu atàtu de mare. Asasinulu infuriatu fù transportatu la Clusiu pentru a fi predatu judecatoriei d'acolo. Pe drumu i-a venitu mintea la locu, si durerea desperata a acestui omu vrednicu de compàtimire nu se póte descrie. Szava era unu omu cultu si resonabilu; cu vr'o càtiva ani mai nainte a esitu d'intre membrii piaristiloru si s'a insuratu. Se bucurá de unu renume bunu cá parinte economu si amploiatu vrednicu.

(In penitenciarulu Vacaresci) s'au revoltatu Luni arestantii din band'a lui Tiarangoiu judecati mai toti pe vieatia, pentru cà au fost pusi in férre. Ei au lovitu pe directorulu inchisórei cu férele facêndu-i trei rani. Directórele generalu alu inchisóriloru d. Gr. Falcoianu s'a dusu la façi'a locului si a restabilitu ordinea punendu pe cinci arestanti in fere.

Nr. 12004—1881.

Concursu.*)

La comun'a urbana Brasiovu suntu de a se ocupá in personalulu forestieralu urmatórele posturi provisorice impreunate inse cu prospecte dea se ocupa mai tardiu definitivu, anume:

1. Postulu de castelanu in Branu eventualmente postulu de adjunctu forestieralu.

2. Unu postu forestieralu de revieru de prim'a eventualmente de a II classa. Veniturile de servitiu alu castelanului braneanu constau din salariu anualu de 300 fl., 120 fl. pausialu pentru calu, locuintia libera in castellulu braneanu, séu, pêna candu acestu din urma se va usuá de armata c. r., — 100 fl. cá desdaunare de cuartiru, 40 metri in spatiu de lemne tari de arsu, folosirea gradinei celei mari a castelului, folosirea unoru jughere de pamentu si fenatie langa curi'a braneana cu unu venitu anualu de 115 fl. v. a.

Adjunctului forestieralu 'i se compete unu salariu anualu de 400 fl, 120 fl. pausialu pentru calu, 50 fl. bani de cuartiru si unu deputatu de 40 metri in spatiu de lemne tari de arsu.

Postulu forestierului de revieru de class'a prima e dotatu cu unu salariu anualu de 700 fl., 120 fl. pausialu pentru calu, 100 fl. bani de cuartiru si unu deputatu de 40 metri in spatiu de lemne tari de arsu; postulu forestierului de revieru de a II-a classa inse, cu unu salariu anualu de 600 fl. si cu celelalte venituri ale unui forestieru de revieru de class'a prima.

Deputatele de lemne de arsu se aducu fiacarui in locuintia.

Doritorii pentru unulu din aceste posturi au de a 'si asterne documentele asupra portarei, asupra perfectei absolvari si cu resultatu alu cursului de invetiamentu forestieralu academicu mai departe, documentele asupra deponerei esamenului de statu scientificu-forestieralu in tiér'a interna; competentii pentru postulu de castellanu inse si documentulu, cumcà suntu de nationalitate maghiari.

Toti competentii pentru unulu din aceste posturi, au se documenteze, cumcà nu numai au trecutu peste etatea de 40 ani si cà suntu tari in limb'a maghiara, germana si romana.

Petitiunile astufeliu instruate au de a se ascerne subscrisului magistratu celu multu pêna in 20 Ianuariu 1882.

Brasiovu in 13 Decembre 1881.

2—3 **Magistratulu urbanu.**

*) Acestu anunciu lu publicamu intocmai dupa traducerea originala, cum ni se tramite. Red.

Nr. 3699—1881.

Concursu.

Creanduse in comun'a Resinari cerculu Cisnadiei alu comitatului Sibiiu, unu postu de silvicultoru, se escrie prin acést'a concursu sub urmatórele conditiuni:

1. Cu acestu postu este impreunatu unu salariu anualu de 600 fl. v. a. ce se va solvi din cass'a alodiala in rate lunare anticipative si prestarea de 6 orgii de lemne de focu in natura.

2. Concurentii au a dovedi, cà au terminatu studiile silvanistice la o academia de sivilcultura cu succesu bunu; au cunoscintia perfecta de limb'a romana si portarea morala corespondietória.

3. Cei cu pracse voru fi preferiti.

4. Silvicultorulu alesu este deoblegatu a compune in sensulu legei silvanale planulu de economia alu paduriloru prescrisu in legea silvanala § 18 gratuitu.

Rogarile instruite cu aclusele necesare sunt de a se adresa càtra pretorulu cercualu subscrisu **pêna in 20 Ianuariu 1882.**

Talmaciu in 19. Decembre 1881.

Emericu,
pretoru.

2—3

Pretiurile cerealeloru

in piati'a Brasiovului din 23 Decembre 1881.

	Hectolitre.	fl. cr.		Hectolitre.	fl. cr
Granu	fruntea	8 60	Mazerea		9.20
	midiulocu	8.40	Lintea		10 40
	de diosu	8.—	Fasolea		4.50
Mestecatu		5.70	Sementia de inu		10 20
Secara	frumósa	5.—	„ de cânepa		4.20
	de midiulocu	4.80	Cartofi		1.50
Ordiulu	frumosu	5.—		1 Chilo.	fl. cr.
	de midiulocu	4.60	Carne de vita		—.44
Ovesulu	frumosu	2.70	„ de rimatoriu		—.44
	de midiulocu	2.50	„ de berbece		—.24
Porumbulu		4.40		100 Chile.	fl. cr.
Meiu		5.40	Seu de vita prospetu		35 —
Hrisca		—.—	„ „ „ topitu		48.—

Cursulu de Bucuresci

dela 14 / 26 Decembre 1881.

Valori	Scadenti'a Cupóneloru	Cumpera	Vinde
5% Rent'a Romana	1 Apr. 1. Ort.	88.—	89.—
6% Oblig. de Stat. convert. rurale	23 Apr. 23 Oct.	98.—	99.—
8% Oblig. domeniale 1871	1 Ian. 1 Iul.	—.—	—.—
6% Oblig. cailoru fer. rom.	1 Iuliu	102.—	103.—
7% Scrisuri funciare rurale	1 Iul. 1 Ian.	103.—	104.—
7% „ „ urbane	idem	103 —	104.—
8% Imprum. municipalu	idem	106.—	107.—
Oblig. casei de pensiune (lei 300, dobênda 10 lei)	1 Maiu 1 Nov.	215.—	220.—
Losuri municipale (20 lei)	cu premie	29.—	30.—
Act. Bancei Nationale rom.	1 Ian. 1 Iul.	1530	1540
Auru contra argintu		1.½	2.—
Auru contra bilete hipotec.		1.½	2.—
Auru contra bil. de Banca nat		1.½	2.—
Florini Val. Austr.		2.14—	2.15—

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 28 Decembre st. n. 1881.

Rent'a de auru ungara	119.75	Imprumutulu cu premiu ung.	122.20
Imprumutulu cailoru ferate ungare	134 —	Losurile p. regularea Tisei si a Segedin.	112.20
Amortisarea datoriei cailoru ferate de ostu ung. (1-a emissiune)	91.—	Rent'a de harthia aust.	77.10
dto. (II-a emissiune)	109.25	„ de argintu „	78.—
dto. (III-a emissiune)	97.25	„ de auru „	93.50
Bonuri rurale ungare	98.75	Losurile din 1860	133.—
dto. cu cl. de sortare	98.50	Actiunile bancei austr.-ungare	848 —
Bonuri rurale Banat-Timis.	98.75	„ bancei de creditu ungare	353.25
dto. cu cl. de sortare	97.50	„ bancei de creditu austriace	357 80
Bonuri rurale transilvane	100 —	Argintulu	—.—
„ croato-slav.	99 50	Galbini imperatesci	5 61
Despagubirea p. dijm'a de vinu ung.	97.25	Napoleond'ori	9.42
		Marci 100 imp. germ.	58 25
		Londr'a	118 90

Editoru: Iacobu Muresianu.
Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.
Tipografi'a: Ioanu Gött si fiiu Henricu.